DIREKTIIVID

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU DIREKTIIV (EL) 2022/2561,

14. detsember 2022,

reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta (kodifitseeritud)

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ([1]),

pärast konsulteerimist Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ([2])

ning arvestades järgmist:

(1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2003/59/EÜ ([3]) on korduvalt oluliselt muudetud ([4]). Selguse ja otstarbekuse huvides tuleks nimetatud direktiiv kodifitseerida.

(2) 28. märtsi 2011. aasta valges raamatus „Euroopa ühtse transpordipiirkonna tegevuskava – Konkurentsivõimelise ja ressursitõhusa transpordisüsteemi suunas“ seadis komisjon eesmärgiks viia hukkunute arv nullini, mis tähendab, et liit peaks viima liiklussurmade arvu maanteetranspordis 2050. aastaks nulli lähedale.

(3) Komisjon tegi oma teatises liiklusohutuse valdkonna 2011.–2020. aasta poliitikasuuniste kohta „Euroopa kui liiklusohutusala: poliitikasuunised liiklusohutuse valdkonnas aastateks 2011–2020“ ettepaneku seada eesmärgiks vähendada alates 2010. aastast liidus liiklussurmade koguarvu 2020. aastaks veel poole võrra. Selle eesmärgi saavutamiseks seadis komisjon seitse strateegilist eesmärki, mille hulgas on liiklejate hariduse ja koolituse parandamine ning vähekaitstud liiklejate kaitse.

(4) Euroopa Ülemkogu kiitis 23.–24. oktoobril 2014 heaks siduva eesmärgi vähendada 2030. aastaks liidu kõigis majandusharudes kasvuhoonegaaside heitkoguseid vähemalt 40 % võrreldes 1990. aastaga. See heitkoguste vähendamise eesmärk aitab täita Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni kliimamuutuste raamkonventsiooni alusel 2015. aastal vastu võetud Pariisi kokkuleppe ([5]) pikaajalisi eesmärke ja selle saavutamisse peaksid oma panuse andma kõik majandussektorid. Heitkoguste vähendamise ja energiatõhususe edendamiseks vajab transpordisektor

([1]) ELT C 155, 30.4.2021, lk 78.

([2]) Euroopa Parlamendi 22. novembri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 8. detsembri 2022. aasta otsus.

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. juuli 2003. aasta direktiiv 2003/59/EÜ reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe kohta ning nõukogu määruse (EMÜ) nr 3820/85 ja nõukogu direktiivi 91/439/EMÜ muutmise ja nõukogu direktiivi 76/914/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).

([4]) Vt IV lisa A osa.

([5]) ELT L 282, 19.10.2016, lk 4.

terviklikku lähenemisviisi. Tuleks liikuda vähese heitega liikuvuse suunas, seda muu hulgas teadusuuringute toel ja juba olemasolevate tehnoloogiasaavutuste kasutuselevõtmise abil. Juhte on vaja asjakohaselt koolitada, et nende sõidustiil oleks võimalikult tõhus.

(5) Et võimaldada juhtidel täita autoveoturu nõudmisi, tuleks liidu õigusnorme autoveol töötavate juhtide koolituse miinimumtaseme kohta kohaldada kõigi juhtide suhtes, olenemata sellest, kas nad sõidavad füüsilisest isikust ettevõtjatena või palgatöötajatena, omal kulul või rendi või tasu eest.

(6) Autoveol töötavate juhtide koolituse miinimumtaset käsitlevate liidu õigusnormide eesmärk on tagada juhtide kvalifikatsiooni abil nende pädevus nii ametisse asumise kui ka selle jätkuva pidamise jaoks.

(7) Täpsemalt on alus- ja jätkuõppe läbimise kohustuse eesmärk parandada liiklusohutust ja juhi enda ohutust, sealhulgas seoses tegevustega, mida juht teeb siis, kui sõiduk on peatunud. Juhiameti nüüdisaegne laad peaks tõstma noorte huvi selle ameti vastu, mis aitab kaasa uute juhtide töölevõtmisele, kui juhtidest on puudus.

(8) Ebavõrdsete konkurentsitingimuste vältimiseks tuleks käesolevat direktiivi kohaldada sõidukijuhtimise suhtes, kui sellega tegeleb liikmesriigi kodanik või kolmanda riigi kodanik, kelle on tööle võtnud või keda kasutab liikmesriigis asuv ettevõtja.

(9) Liidu õiguse põhimõtteid austades on soovitav, et need juhid, kes juhivad sõidukeid, mille kasutamist peetakse liiklusohutuse seisukohast vähemat mõju omavaks veoks, või kellele käesoleva direktiivi nõuded põhjustaksid ebaproportsionaalselt suurt majanduslikku ja sotsiaalset koormust, tuleks vabastada käesoleva direktiivi kohaldamisest.

(10) Teatud erandid tuleks kehtestada olukordadeks, mille puhul sõiduki juhtimine ei ole juhi põhitöö ja oleks ebaproportsionaalselt koormav, kui neilt nõutaks käesoleva direktiivi nõuete täitmist. Üldjuhul ei peeta sõiduki juhtimist juhi põhitööks, kui see moodustab igakuisest jooksvast tööajast alla 30 %.

(11) Kui sõidukit juhitakse harva, seda tehakse maapiirkonnas ja seda teeb juht, kes varustab omaenda ettevõtet, tuleks kohaldada erandit, tingimusel et liiklusohutus on ikkagi tagatud. Kuna liidu maapiirkondade geograafilised, ilmastiku- ja rahvastiku tihedusega seotud tingimused on erinevad, peaks liikmesriikidel olema vabadus otsustada, kas sellist sõiduki juhtimist saab pidada juhuslikuks ja kas sellisel erandil on mõju liiklusohutusele, lähtudes näiteks tee liigist, liikluse mahust või vähekaitstud liiklejate olemasolust.

(12) Kuna vahemaad, mida põllumajanduses, aianduses, metsanduses, loomakasvatuses ja kalanduses töötavad isikud, kelle suhtes käesolevat direktiivi ei kohaldata, peavad oma töö käigus läbima, võivad olla liidu piires erinevad, tuleks liikmesriikidel lasta oma riigisiseses õiguses kindlaks määrata maksimaalsed lubatud vahemaad arvutatuna ettevõtte asukohast, mille suhtes erandeid kohaldatakse.

(13) Juhi nõuetele vastamise kinnituseks peaksid liikmesriigid juhile välja andma kutseoskuse tunnistuse (edaspidi „kutsetunnistus“), millega tõendatakse, et juht on läbinud alus- ja jätkuõppe.

(14) Liikmesriikidel peaks olema võimalik valida mitme võimaluse vahel, et hõlbustada alusõppega seotud sätete rakendamist.

(15) Oma kvalifikatsiooni säilitamiseks tuleks töötavaid juhte kohustada korrapäraselt läbima jätkuõpet oma ameti seisukohalt oluliste oskuste osas.

(16) Alusõppe nõudest vabastatud juhtide suhtes peaks nimetatud erand jääma kehtima, kuid nad peaksid läbima jätkuõppe, mis tagab, et nende tööks vajalikud teadmised on ajakohased.

(17) Alus- ja jätkuõppele seatavad miinimumnõuded käsitlevad ohutuseeskirju, mida tuleb järgida sõiduki juhtimisel ja siis, kui sõiduk on peatunud. Kaitsliku sõidu — ohuolukordade ennetamine ja teiste liiklejatega arvestamine — arendamisel koos kütuse säästmisega peaks olema positiivne mõju nii ühiskonnale kui ka autoveosektorile endale.

(18) Käesolev direktiiv ei mõjuta nende juhtide õigusi, kes on oma ameti pidamiseks vajaliku juhiloa saanud enne seda kuupäeva, millest alates nõutakse alus- või jätkuõpet tõendavat kutsetunnistust.

(19) Alus- ja jätkuõppe koolitusi võiksid korraldada ainult need koolituskeskused, mille liikmesriikide pädevad asutused on heaks kiitnud. Heakskiidetud koolituskeskuste kvaliteedi tagamiseks peaksid pädevad asutused kindlaks määrama ühtlustatud heakskiidukriteeriumid, sealhulgas tõendatud kõrgetasemelise asjatundlikkuse kriteerium.

(20) Nii liikmesriikide pädevad asutused kui ka mis tahes nende määratud üksused peaksid vastutama alus- ja jätkuõppega seotud eksamite korraldamise eest. Arvestades käesoleva direktiivi tähtsust liiklusohutuse ja konkurentsitingimuste võrdsuse seisukohast, peaksid liikmesriikide pädevad asutused jälgima selliste eksamite tegemist.

(21) Liikmesriigid peaksid ette nägema, et esimene jätkuõppekursus tuleb läbida viie aasta jooksul alusõpet tõendava kutsetunnistuse väljaandmise kuupäevast või teatud juhtidele seatud juhtimisõiguse saamiseks antud tähtaja möödumisest, ning andma juhtidele vastava kutsetunnistuse. Neid tähtaegu peaks olema võimalik lühendada või pikendada. Pärast esimest jätkuõppekursust peaks juht jätkuõppe läbima iga viie aasta järel.

(22) Selle tõendamiseks, et liikmesriigi kodanikust juhil on üks käesolevas direktiivis ettenähtud kutsetunnistus, ning eri kutsetunnistuste vastastikuse tunnustamise hõlbustamiseks peaksid liikmesriigid selleks otstarbeks ettenähtud liidu ühtse koodi koos selle kehtivusajaga märkima kas juhiloale või pädevustunnistusele, mida liikmesriigid peavad vastastikku tunnustama ja mille tüüpvormi on kirjeldatud käesoleva direktiivi II lisas. Pädevustunnistus peab vastama samasugustele turvanõuetele nagu juhiluba, sest sellega antud õigustel on suur tähtsus liiklusohutuse ja võrdsete konkurentsitingimuste seisukohast.

(23) Liikmesriigid peaksid koostöös komisjoniga vahetama elektrooniliselt kutsetunnistuste alast teavet. Nad peaksid välja arendama selleks vajaliku elektroonilise platvormi, võttes arvesse komisjoni kulude-tulude analüüsi, sealhulgas võimalust laiendada Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2006/126/EÜ ([6]) kohaselt loodud ELi juhilubade võrgustikku. Lisaks muudele eelistele võimaldab see liikmesriikidel pääseda hõlpsasti juurde teabele läbitud koolituse kohta, mida ei ole juhi juhiloale märgitud. On oluline, et liikmesriigid ja komisjon teeksid jõupingutusi kõnealuse funktsiooni edasiarendamiseks eesmärgiga sellele reaalajas teeäärsete kontrollide käigus juurde pääseda.

(24) Võttes arvesse koolitus- ja haridusalaseid arengusuundumusi ning selleks, et suurendada käesoleva direktiivi panust liiklusohutusse ja koolitamise asjakohasust juhtide jaoks, tuleks koolituskursustel käsitleda liiklusohutusalaseid aineid, näiteks ohtude äratundmine, vähekaitstud liiklejate, eelkõige jalakäijate, jalgratturite ja piiratud liikumisvõimega isikute kaitse, kütusesäästlik sõitmine, sõitmine äärmuslikes ilmastikuoludes ning ebaharilike veoste vedamine. Seda arvesse võttes peaksid kursused seonduma ka intelligentsete transpordisüsteemidega ning arenema, et käia kaasas tehnoloogia arenguga.

(25) Liikmesriikidele tuleks pakkuda konkreetset võimalust parandada ja ajakohastada koolitust info- ja kommunikatsioonitehnoloogia (IKT) vahendite, näiteks osaliselt e-õppe ja kombineeritud õppe kasutamisega, tagades samas koolituse kvaliteedi. Koolituse parandamise ja moderniseerimise puhul IKT-vahendite kasutamisega on oluline arvesse võtta, et mõned spetsiifilised teemad – näiteks lumekettide paigaldamine või koorma kinnitamine või muud koolituselemendid, mille puhul on oluline praktiline külg – nõuavad praktilist koolitust ja neid ei saa selliste õppevahendite abil asjakohaselt käsitleda. Praktiline koolitus võiks, kuid ei pruugi, seisneda sõiduki juhtimises. Oluline osa käesoleva direktiivi kohaselt nõutavast koolitusest peaks toimuma heakskiidetud koolituskeskuses.

([6]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta direktiiv 2006/126/EÜ juhilubade kohta (ELT L 403, 30.12.2006, lk 18).

(26) Selleks et tagada liidu õigusaktides ettenähtud koolituse eri vormide kooskõla, peaks liikmesriikidel olema võimalik kombineerida asjaomase koolituse eri liike, näiteks peaks neil olema võimalik kombineerida ohtlike kaupade veo, puuetega inimeste kohta teadlikkuse suurendamise ja loomade veo alaseid koolitusi käesoleva direktiiviga ettenähtud koolitustega.

(27) Selleks et liikmesriikide erinevad tavad ei takistaks vastastikust tunnustamist ega piiraks juhtide õigust läbida jätkukoolitus liikmesriigis, kus nad töötavad, peaks liikmesriigi ametiasutustel olema kohustus juhul, kui läbitud koolitust ei ole võimalik märkida juhiloale, anda välja pädevustunnistus käesoleva määruse II lisas kirjeldatud tüüpvormis, millega tagatakse vastastikune tunnustamine igale juhile, kes vastab käesoleva direktiivi nõuetele.

(28) Juhile kolmandast riigist võib juhitunnistuse kasutamine koolitusnõuetele vastavuse tõendamiseks olla takistuseks, kui vedaja tagastab juhitunnistuse selle välja andnud asutusele, eelkõige juhul, kui kõnealune juht soovib minna tööle teise liikmesriiki. Et vältida olukorda, kus sel juhul peab juht uuele töökohale asudes oma koolitust kordama, tuleks liikmesriike innustada tegema koostööd ja vahetama teavet juhtide kvalifikatsiooni kohta.

(29) Tuleks ette näha erisätted nende käesoleva direktiiviga hõlmatud juhtide kutseoskuste tõendamiseks, kes on kolmandate riikide kodanikud.

(30) Selleks et kohandada käesolevat direktiivi teaduse ja tehnika arenguga, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte käesoleva direktiivi I ja II lisa muutmiseks. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes ([7]) sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

(31) Kuna käesoleva direktiivi eesmärki, milleks on reisijate- või kaubaveol kasutatavate teatavate maanteesõidukite juhtide alus- ja jätkuõppe liidu standardi parandamine, ei suuda liikmesriigid piisavalt saavutada, küll aga saab seda maanteetranspordi ja käesolevas direktiivis käsitletavate küsimuste piiriülese olemuse tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev direktiiv nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale.

32) Käesolev direktiiv ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas osutatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäeva(de)ga,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Kohaldamisala

Käesolevat direktiivi kohaldatakse sõidukijuhtimise suhtes, mida teostavad

a) liikmesriigi kodanikud, ning

b) kolmandate riikide kodanikud, kelle on tööle võtnud või keda kasutab liikmesriigis asuv ettevõtja,

([7]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

(edaspidi „juhid“), kes tegelevad autoveoga liidus üldkasutatavatel maanteedel, kasutades:

— sõidukeid, mille juhtimiseks nõutakse direktiivis 2006/126/EÜ määratletud C1-, C1- + E-, C- või C- + E-kategooria juhilube või samaväärseid juhilube,

— sõidukeid, mille juhtimiseks nõutakse direktiivis 2006/126/EÜ määratletud D1-, D1- + E-, D- või D- + E-kategooria juhilube või samaväärseid juhilube.

Käesoleva direktiivi kohaldamisel loetakse viiteid plussmärki (+) sisaldavatele juhiloakategooriatele vastavalt käesoleva direktiivi III lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 2

Erandid

1. Käesolevat direktiivi ei kohaldata juhtide suhtes, kes juhivad sõidukeid,

a) mille suurim lubatud kiirus ei ületa 45 km/h;

b) mida kasutavad relvajõud, kodanikukaitse- ja tuletõrjeteenistused, korrakaitseorganid ning kiirabiteenistused või mille kasutamine on nende kontrolli all, kui vedu toimub nimetatud teenistuste ametiülesannete täitmiseks;

c) mis läbivad tehnilise arendamise, remondi või hoolduse eesmärgil teekatsetusi, ega selliste uute või ümberehitatud sõidukite juhtide suhtes, mis pole veel kasutusse võetud;

d) mille juhtimiseks nõutakse D- või D1-kategooria juhiluba ja mille hooldustöötajad viivad ilma reisijateta veoettevõtja kasutatava lähima hooldusbaasi läheduses asuvasse hoolduskeskusse või sealt ära, tingimusel et nimetatud sõiduki juhtimine ei ole juhi põhitegevusala;

e) mida kasutatakse erakorralises seisukorras või mis on ette nähtud päästeoperatsioonideks, sealhulgas sõidukeid, mida kasutatakse mitteärilisel humanitaarabiveol;

f) mida vastavalt artiklile 6 ja artikli 8 lõikele 1 kasutatakse isikute sõidukoolitusel ja juhiloa või kutseoskuse tunnistuse (edaspidi „kutsetunnistus“) saamiseks vajaliku sõidueksami sooritamiseks, tingimusel et selliseid sõidukeid ei kasutata äriliseks kauba- ega reisijateveoks;

g) mida kasutatakse mitteäriliseks reisijate- ja kaubaveoks;

h) mis veavad materjali, seadmeid või masinaid, mida juhid kasutavad oma töös, tingimusel et nende sõidukite juhtimine ei ole juhi põhitegevusala.

Mis puudutab esimese lõigu punkti f, siis käesolevat direktiivi ei kohaldata isiku suhtes, kes soovib saada juhiluba või kutsetunnistust vastavalt artiklile 6 ja artikli 8 lõikele 1, kui asjaomane isik on tööpõhise õppe ajal täiendaval õppesõidul, tingimusel et temaga on kaasas nimetatud punktis sätestatud vastava õppesõiduki kategooria kutsetunnistust omav isik või sõiduõpetaja.

2. Käesolevat direktiivi ei kohaldata, kui kõik järgmised tingimused on täidetud:

a) juht sõidab maapiirkonnas selleks, et varustada omaenda ettevõtet;

b) juht ei paku veoteenuseid;

c) liikmesriigid leiavad, et vedu on juhuslikku laadi ega mõjuta liiklusohutust.

3. Käesolevat direktiivi ei kohaldata juhi suhtes, kes juhib sõidukit, mida põllumajandus-, aiandus-, metsandus-, loomakasvatus- või kalandusettevõtjad kasutavad või võtavad ilma juhita rendile kaubaveoks oma äritegevuse raames, välja arvatud juhul, kui sõidukijuhtimine on osa juhi põhitegevusalast või kui läbitav vahemaa ületab liikmesriigi õiguses sätestatud vahemaa sõidukit omava, rentiva või liisiva ettevõtja asukohast.

Artikkel 3

Kvalifikatsioon ja koolitus

1. Artiklis 1 osutatud sõidukijuhtimise tingimusena tuleb läbida kohustuslik alusõpe ja kohustuslik jätkuõpe. Selleks näevad liikmesriigid ette:

a) alusõppe süsteemi

Liikmesriigid valivad järgmise kahe võimaluse vahel:

i) kursustel osalemine ja eksam

Vastavalt I lisa 2. jao punktile 2.1 hõlmab see alusõppe tüüp kohustuslikku osalemist kursustel teatud aja jooksul. Kursus lõpeb eksamiga. Eksami eduka sooritamise korral tõendatakse kvalifikatsiooni artikli 6 lõike 1 punktis a osutatud kutsetunnistusega;

ii) ainult eksami sooritamine

Vastavalt I lisa 2. jao punktile 2.2 ei hõlma see alusõppe tüüp kohustuslikku osalemist kursustel, vaid ainult teoreetilist ja praktilist eksamit. Eksamite eduka sooritamise korral tõendatakse kvalifikatsiooni artikli 6 lõike 1 punktis b osutatud kutsetunnistusega.

Liikmesriigid võivad siiski kuni kolme aasta jooksul lubada juhil oma territooriumil sõita enne kutsetunnistuse saamist, kui juht osaleb vähemalt kuus kuud kestval riiklikul kutseõppekursusel. Selle kutseõppekursuse raames võib alapunktides i ja ii osutatud eksamid teha etapiviisiliselt;

b) jätkuõppe süsteemi

Vastavalt I lisa 4. jaole hõlmab jätkuõpe kohustuslikku kursustel osalemist. Seda tõendatakse artikli 8 lõikes 1 osutatud kutsetunnistusega.

2. Liikmesriigid võivad ka ette näha kiirendatud alusõppe süsteemi, et juht võiks sõita artikli 5 lõike 2 punkti a alapunktis ii ja punktis b ning artikli 5 lõike 3 punkti a alapunktis i ja punktis b osutatud juhtudel.

Vastavalt I lisa 3. jaole hõlmab kiirendatud alusõpe kohustuslikku kursustel osalemist. Kursus lõpeb eksamiga. Eksami eduka sooritamise korral tõendatakse kvalifikatsiooni artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistusega.

3. Liikmesriigid võivad vabastada juhid, kes on saanud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1071/2009 ([8]) osutatud ametialase pädevuse tunnistuse, lõike 1 punkti a alapunktides i ja ii ning käesoleva artikli lõikes 2 osutatud eksamite sooritamisest neis ainetes, mida nimetatud määruses sätestatud eksam hõlmab, ning asjakohasel juhul osavõtmisest asjaomaseid aineid käsitlevatest kursuse osadest.

Artikkel 4

Omandatud õigused

Järgmised juhid vabastatakse alusõppe nõudest:

a) juhid, kellel on D1-, D1- + E-, D- või D- + E-kategooria juhiluba või samaväärne juhiluba, mis on välja antud kuni 9. septembrini 2008;

b) juhid, kellel on C1-, C1- + E-, C- või C- + E-kategooria juhiluba või samaväärne juhiluba, mis on välja antud kuni 9. septembrini 2009.

([8]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1071/2009, millega kehtestatakse ühiseeskirjad autoveo-ettevõtja tegevusalal tegutsemise tingimuste kohta ja tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 96/26/EÜ (ELT L 300, 14.11.2009, lk 51).

Artikkel 5

Alusõpe

1. Alusõppele pääsemine ei nõua eelnevalt vastava juhiloa omandamist.

2. Kaubaveoks ettenähtud sõiduki juht võib juhtida:

a) vähemalt 18-aastasena:

   i) C- ja C- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus;

   ii) C1- ja C1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus;

b) vähemalt 21-aastasena C- ja C- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

3. Reisijateveoks ettenähtud sõiduki juht võib juhtida:

a) vähemalt 21-aastasena:

   i) D- ja D- + E-kategooria sõidukit, et teha liinivedusid alla 50 km pikkustel liinidel, ning D1- ja D1- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

      Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil vähemalt 18-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus;

   ii) D- ja D- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus.

      Iga liikmesriik võib lubada nimetatud kategooriate sõidukite juhtidel juhtida selliseid sõidukeid oma territooriumil vähemalt 20-aastasena, tingimusel et neil on artikli 6 lõikes 1 osutatud kutsetunnistus. Seda iga võib vähendada 18. eluaastani juhul, kui juht juhib sõidukit ilma reisijateta;

b) vähemalt 23-aastasena D- ja D- + E-kategooria sõidukit, tingimusel et tal on artikli 6 lõikes 2 osutatud kutsetunnistus.

4. Ilma et see piiraks käesoleva artikli lõikes 2 määratletud vanusepiiride kohaldamist, vabastatakse juhid, kes tegelevad kaubaveoga ja kellel on artiklis 6 osutatud kutsetunnistus ühe käesoleva artikli lõikes 2 osutatud kategooria jaoks, nõudest omandada kutsetunnistus nimetatud lõikes osutatud muude kategooriate jaoks.

Käesolevaid sätteid kohaldatakse samadel tingimustel ka reisijateveoga tegelevate juhtide suhtes lõikes 3 osutatud sõidukikategooriate puhul.

5. Kaubaveoga tegelevatelt juhtidelt, kes laiendavad või kohandavad oma tegevust silmas pidades reisijatevedu, või vastupidi, ja kellel on artiklis 6 osutatud kutsetunnistus, ei nõuta alusõppe üldiste osade kordamist, vaid üksnes uue kvalifikatsiooniga seotud spetsiifiliste osade sooritamist.

Artikkel 6

Alusõpet tõendav kutsetunnistus

1. Alusõpet tõendav kutsetunnistus võidakse anda järgmistel juhtudel:

a) Kursustel osalemise ja eksami sooritamise alusel antav kutsetunnistus

   Vastavalt artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile i nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt osalemist kursustel, mille korraldab I lisa 5. jao kohaselt pädevate asutuste poolt heaks kiidetud koolituskeskus (edaspidi „heakskiidetud koolituskeskus“). Kursused hõlmavad kõiki I lisa 1. jaos osutatud aineid. Kursus lõpeb I lisa 2. jao punktis 2.1 ettenähtud eksami sooritamisega. Eksami korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning eksamil kontrollitakse, kas juhipraktikandil on I lisa 1. jaos osutatud ainetes kõnealuses jaos nõutud teadmised.

Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksami tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

b) Eksami sooritamise alusel antav kutsetunnistus

Vastavalt artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktile ii nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt I lisa 2. jao punktis 2.2 ettenähtud teoreetilise ja praktilise eksami sooritamist. Eksamid korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning eksamitel kontrollitakse, kas juhipraktikandil on I lisa 1. jaos osutatud ainetes kõnealuses jaos nõutud teadmised. Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksamite tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

2. Võidakse anda kiirendatud alusõpet tõendav kutsetunnistus.

Vastavalt artikli 3 lõikele 2 nõuavad liikmesriigid juhipraktikandilt osalemist heakskiidetud koolituskeskuse korraldatud kursustel. Kursused hõlmavad kõiki I lisa 1. jaos osutatud aineid.

Kursus lõpeb I lisa 3. jaos ettenähtud eksamiga. Eksami korraldavad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused ning eksamil kontrollitakse, kas juhipraktikandil on I lisa 1. jaos osutatud ainetes kõnealuses jaos nõutud teadmised. Nimetatud asutused või üksused jälgivad eksami tegemist ja annavad eduka sooritamise puhul juhile välja kiirendatud alusõpet tõendava kutsetunnistuse.

Artikkel 7

Jätkuõpe

Jätkuõpe hõlmab koolitust, mis võimaldab kutsetunnistuse omanikel ajakohastada oma tööks vajalikke teadmisi ja millel keskendutakse eelkõige liiklusohutusele, töötervishoiule ja tööohutusele ning autosõidu keskkonnamõju vähendamisele.

Kõnealuse koolituse korraldavad heakskiidetud koolituskeskused I lisa 5. jao kohaselt. Koolitus hõlmab klassiruumiõpet, praktilist koolitust ning võimaluse korral koolitust IKT-vahendite abil või tipptasemel simulaatoritel. Kui juht asub mõne teise ettevõtja teenistusse, tuleb arvesse võtta juba läbitud jätkuõpet.

Jätkuõppe eesmärk on teadmisi teatavates I lisa 1. jaos osutatud ainetes süvendada või üle korrata. Jätkuõppes õpetatakse mitut ainet, mille hulka kuulub alati vähemalt üks liiklusohutusalane aine. Õppeainete puhul võetakse arvesse asjakohaste õigusaktide ja tehnika arengut ning võimaluse piires juhi spetsiifilisi koolitusvajadusi.

Artikkel 8

Jätkuõpet tõendav kutsetunnistus

1. Kui juht on läbinud artiklis 7 osutatud jätkuõppe, annavad liikmesriigi pädevad asutused või heakskiidetud koolituskeskus talle välja jätkuõppe läbimist tõendava kutsetunnistuse.

2. Artiklis 6 osutatud kutsetunnistuse omanikud peavad läbima esimese jätkuõppekursuse viie aasta jooksul nimetatud kutsetunnistuse väljaandmisest.

Liikmesriigid võivad esimeses lõigus osutatud tähtaega lühendada või pikendada, muu hulgas nii, et see langeks kokku juhiloa kehtivusaja lõppemisega. Tähtaeg ei või siiski olla lühem kui kolm aastat ega pikem kui seitse aastat.

3. Juht, kes on lõpetanud lõikes 2 osutatud või direktiivi 2003/59/EÜ artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkti b kohase esimese jätkuõppekursuse, läbib jätkuõppe iga viie aasta järel enne jätkuõpet tõendava kutsetunnistuse kehtivusaja lõppemist.

4. Artiklis 6 osutatud kutsetunnistuse või käesoleva artikli lõikes 1 osutatud kutsetunnistuse omanikud ning artiklis 4 osutatud juhid, kes on lõpetanud tegevusalal tegutsemise ega täida käesoleva artikli lõigetes 1, 2 ja 3 esitatud nõudeid, läbivad jätkuõppekursuse enne, kui nad tegevusalal uuesti tegutsema hakkavad.

5. Juhid, kes tegelevad reisijate või kauba autoveoga ja kes on lõpetanud jätkuõppekursuse ühe artikli 5 lõikes 2 või 3 sätestatud kategooria jaoks, vabastatakse kohustusest läbida jätkuõpe muude nimetatud lõigetes osutatud kategooriate jaoks.

Artikkel 9

Koolituse koht

Käesoleva direktiivi artikli 1 punktis a osutatud juhid läbivad käesoleva direktiivi artiklis 5 osutatud alusõppe liikmesriigis, kus on nende alaline elukoht, nagu on määratletud direktiivi 2006/126/EÜ artiklis 12.

Artikli 1 punktis b osutatud juhid läbivad alusõppe liikmesriigis, kus on ettevõtja asukoht, või liikmesriigis, kus anti välja nende tööluba.

Artikli 1 punktides a ja b osutatud juhid läbivad artiklis 7 osutatud jätkuõppe liikmesriigis, kus on nende alaline elukoht, või liikmesriigis, kus nad töötavad.

Artikkel 10

Liidu kood

1. Alusõpet tõendava kutsetunnistuse alusel ja jätkuõpet tõendava kutsetunnistuse alusel märgivad liikmesriikide pädevad asutused käesoleva direktiivi artikli 5 lõikeid 2 ja 3 ning artiklit 8 arvesse võttes direktiivi 2006/126/EÜ I lisas osutatud liidu ühtlustatud koodi „95“ vastavate juhiloakategooriate kõrvale

— juhiloale või

— käesoleva direktiivi II lisas kirjeldatud tüüpvormi kohaselt koostatud pädevustunnistusele.

Kui selle liikmesriigi pädev asutus, kus kutsetunnistus omandati, ei saa märkida liidu ühtlustatud koodi juhiloale, annab ta juhile välja pädevustunnistuse.

Liikmesriigi väljaantud pädevustunnistusi tunnustatakse vastastikku. Kui pädevustunnistus välja antakse, kontrollivad pädevad asutused juhiloa kehtivust asjaomase sõidukikategooria suhtes.

2. Käesoleva direktiivi artikli 1 punktis b osutatud juhil, kes juhib kaupade autoveoks kasutatavat sõidukit, on samuti lubatud tõendada käesolevale direktiivile vastavat kvalifikatsiooni ning koolitust Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EÜ) nr 1072/2009 ([9]) sätestatud juhitunnistusega, tingimusel et sellel on liidu kood „95“. Käesoleva direktiivi kohaldamisel märgib juhitunnistuse väljastanud liikmesriik liidu koodi „95“ juhitunnistuse märkuste rubriiki, kui asjaomane juht vastab käesolevas direktiivis sätestatud kvalifikatsiooni- ja koolitusnõuetele.

3. Juhitunnistusi, millel ei ole liidu koodi „95“ ja mis on välja antud enne 23. maid 2020 määruse (EÜ) nr 1072/2009 artikli 5, eelkõige selle lõike 7 kohaselt ning mille eesmärk on tõendada vastavust käesolevas direktiivis sätestatud koolitusnõuetele, arvestatakse kvalifikatsioonitõendina kuni nende kehtivusaja lõpuni.

([9]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. oktoobri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1072/2009 rahvusvahelisele autoveoturule juurdepääsu käsitlevate ühiseeskirjade kohta (ELT L 300, 14.11.2009, lk 72).

Artikkel 11

Nõuete täitmise tagamise võrgustik

1. Nõuete täitmise tagamise eesmärgil vahetavad liikmesriigid teavet väljastatud või ära võetud kutsetunnistuste kohta. Selleks töötavad liikmesriigid koostöös komisjoniga välja elektroonilise võrgustiku või laiendavad olemasolevat võrgustikku, võttes arvesse komisjoni hinnangut selle kohta, milline oleks kõige kulutõhusam valik.

2. Võrgustik võib sisaldada kutsetunnistustes sisalduvat teavet, aga ka kutsetunnistustega seotud haldusmenetlustega seonduvat teavet.

3. Liikmesriigid tagavad, et isikuandmeid töödeldakse üksnes käesolevale direktiivile, eelkõige käesolevas direktiivis sätestatud koolitusnõuetele vastavuse kontrollimiseks kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679 ([10]).

4. Juurdepääs võrgustikule peab olema turvaline. Liikmesriigid võivad anda juurdepääsu ainult pädevatele asutustele, kes vastutavad käesoleva direktiivi rakendamise ja järgimise kontrolli eest.

Artikkel 12

Kohandamine teaduse ja tehnika arenguga

Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 13 vastu delegeeritud õigusakte I ja II lisa muutmiseks, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga.

Artikkel 13

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artiklis 12 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 26. juulist 2019. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artiklis 12 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.

5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

6. Artikli 12 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

([10]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

Artikkel 14

Kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 2003/59/EÜ, mida on muudetud IV lisa A osas osutatud direktiividega, tunnistatakse kehtetuks. See ei mõjuta liikmesriikide kohustusi, mis on seotud IV lisa B osas osutatud direktiivide liikmesriigi õigusesse ülevõtmise ja kohaldamise tähtpäevadega.

Viiteid kehtetuks tunnistatud direktiivile käsitatakse viidetena käesolevale direktiivile ning neid loetakse vastavalt V lisas esitatud vastavustabelile.

Artikkel 15

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 16

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Strasbourg, 14. detsember 2022

Euroopa Parlamendi nimel	*Nõukogu nimel*
president	*eesistuja*
R. METSOLA	M. BEK

I LISA

KVALIFIKATSIOONI JA KOOLITUSE MIINIMUMNÕUDED

1. jagu

Ainete loetelu

Juhi alus- ja jätkuõppe hindamisel peavad liikmesriigid arvesse võtma teadmisi vähemalt käesolevasse loetelusse kuuluvates ainetes. Juhipraktikantidel peavad olema teadmised ja praktiline kogemus, et juhtida turvaliselt asjaomase kategooria sõidukeid.

miinimumtase on võrreldav vähemalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovituse ([1]) II lisas sätestatud Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku 2. tasemega.

1. Ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu täiendõpe

Kõik juhiload

1.1. Eesmärk: tunda ülekandesüsteemi omadusi, et seda optimaalselt kasutada:

pöördemomendi, võimsuse ja kütuse erikulu kõverad, pöördeloenduri optimaalne kasutuspiirkond, käigukasti ülekandearvu diagrammid.

1.2. Eesmärk: tunda juhtimisseadmete tehnilisi omadusi ja tööpõhimõtteid, et sõidukit juhtida, kulumist minimeerida ja rikkeid ära hoida:

piduri ja aeglusti kasutamise piirangud, piduri ja aeglusti kombineeritud kasutamine, kiirusele sobiva käigu valimine, sõiduki inertsi kasutamine, kiiruse mahavõtmise ja pidurdamise viisid allamäge sõidul, tegevus õnnetusjuhtumi korral, elektrooniliste ja mehaaniliste seadmete (näiteks elektroonilise stabiilsusprogrammi (ESP), kõrgetasemelise hädapidurdussüsteemi (AEBS), mitteblokeeruva pidurisüsteemi (ABS), veojõukontrolli süsteemi (TCS) ja sõidukite jälgimissüsteemi (IVMS) ning muude heakskiidetud juhiabi- ja automaatseadmete) kasutamine.

1.3. Eesmärk: oskus optimeerida kütusekulu:

säästlik kütusetarbimine punktides 1.1 ja 1.2 osutatud teadmisi kasutades, liiklusvoo ennustamise tähtsus, sobiv pikivahe teiste sõidukitega ja sõiduki hoo kasutamine, ühtlane kiirus, sujuv sõidustiil ja õige rehvirõhk ning intelligentsete transpordisüsteemide tundmine, mis võimaldavad sõidukit tõhusamalt juhtida ja aitavad marsruuti planeerida.

1.4. Eesmärk: võime liiklusriske vältida, hinnata ja nendega kohaneda:

tunda erinevaid tee-, liiklus- ja ilmastikuolusid ning nendega kohaneda ja olla valmis eelseisvateks sündmusteks; mõista, kuidas ebaharilike ilmastikuolude korral reisi ette valmistada ja kavandada; osata kasutada asjakohast turvavarustust ja mõista, millal tuleb reis äärmuslike ilmastikuolude tõttu edasi lükata või ära jätta; kohaneda liiklusohtudega, sealhulgas ohtlik käitumine liikluses või juhtimine, kui tähelepanu on hajutatud (näiteks elektroonikaseadmete kasutamise, söömise, joomise jne tõttu); tunda ära ohtlikke olukordi, nendega kohaneda ja toime tulla neist tuleneva stressiga, eelkõige seoses sõidukite suuruse ja kaaluga ning vähekaitstud liiklejatega, näiteks jalakäijate, ratturite ja kaherattaliste mootorsõidukite juhtidega;

tunda ära võimalikke ohtlikke olukordi ja tõlgendada õigesti, kuidas need võivad muutuda olukordadeks, milles kokkupõrget ei ole enam võimalik vältida, ning valida selline teguviis ja viia see ellu viisil, mis suurendab turvavaru, nii et kokkupõrget on potentsiaalselt ohtlike olukordade ilmnemisel siiski võimalik vältida.

C-, C- + E-, C1-, C1- + E-kategooria juhiload

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. aprilli 2008. aasta soovitus Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku loomise kohta elukestva õppe valdkonnas (ELT C 111, 6.5.2008, lk 1).

1.5. Eesmärk: oskus sõidukile koormat peale laadida ohutusnõudeid ja sõiduki nõuetekohast kasutust silmas pidades:

liikuvat sõidukit mõjutavad jõud, sõiduki koormale ja teeoludele vastava õige käigu valik, automaatkäigukasti kasutamine, sõiduki või autorongi nimikoormuse arvutamine, kogumassi arvutamine, veose paigutus, telje ülekoormamise tagajärjed, sõiduki stabiilsus ja raskuskese, pakendite ja kaubaaluste liigid;

peamised kaubakategooriad, mis vajavad kindlustamist, kinnitamist ja toestamist, koormakinnitusrihmade kasutamine, koorma kinnitusvahendite kontrollimine, teisaldusseadmete kasutamine, kattepresendi paigaldamine ja eemaldamine.

D-, D- + E-, D1-, D1- + E-kategooria juhiload

1.6. Eesmärk: oskus tagada reisijate mugavus ja ohutus:

piki- ja põikisuunalise liikumise juhtimine, tee jagamine, sõiduki paiknemine teel, sujuv pidurdamine, sõiduki juhtimine ülendinurka arvestades, teatavate eriinfrastruktuuride kasutamine (üldkasutatavad teed, erisõidurajad), ohutu sõidu ja juhi muude rollide sobitamine, suhtlemine reisijatega, teatavate reisijarühmade eripära (puuetega inimesed, lapsed).

1.7. Eesmärk: oskus sõidukile koormat peale laadida ohutusnõudeid ja sõiduki nõuetekohast kasutust silmas pidades:

liikuvat sõidukit mõjutavad jõud, sõiduki koormale ja teeoludele vastava käigu valik, automaatkäigukasti kasutamine, sõiduki või autorongi nimikoormuse arvutamine, veose paigutus, telje ülekoormamise tagajärjed, sõiduki stabiilsus ja raskuskese.

2. Õigusnormide kohaldamine

Kõik juhiload

2.1. Eesmärk: tunda autoveo sotsiaalset keskkonda ja seda reguleerivaid õigusnorme:

maksimaalsed tööajad autoveo puhul; Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruste (EÜ) nr 561/2006 ([2]) ja (EL) nr 165/2014 ([3]) põhimõtted, kohaldamine ja tagajärjed; karistused sõidumeeriku kasutamata jätmise, nõuetele mittevastava kasutuse või võltsimise eest; teadmised autoveo sotsiaalse keskkonna kohta: juhtide õigused ja kohustused seoses alus- ja jätkuõppega.

C-, C- + E-, C1-, C1- + E-kategooria juhiload

2.2. Eesmärk: tunda kaubavedu reguleerivaid õigusnorme:

transpordialased tegevusload, sõidukis hoitavad dokumendid, teatavate teede kasutamise keeld, teekasutustasu, kaubaveo tüüplepingutega seotud kohustused, veolepingusse kuuluvate dokumentide koostamine, rahvusvahelised veoload, rahvusvahelisest kaupade autoveolepingu konventsioonist tulenevad kohustused, rahvusvahelise veokirja koostamine, piiriületus, ekspediitorid, teatavad kaubadokumendid.

D-, D- + E-, D1-, D1- + E-kategooria juhiload

([2]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2006. aasta määrus (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist ja millega muudetakse nõukogu määrusi (EMÜ) nr 3821/85 ja (EÜ) nr 2135/98 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3820/85 (ELT L 102, 11.4.2006, lk 1).

([3]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. veebruari 2014. aasta määrus (EL) nr 165/2014 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta, millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EMÜ) nr 3821/85 autovedudel kasutatavate sõidumeerikute kohta ning muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 561/2006, mis käsitleb teatavate autovedusid käsitlevate sotsiaalõigusnormide ühtlustamist (ELT L 60, 28.2.2014, lk 1).

2.3. Eesmärk: tunda reisijatevedu reguleerivaid õigusnorme:

teatud reisijarühmade vedu, busside turvavarustus, turvavööd, veos.

3. Tervis, liiklus- ja keskkonnaohutus, teenindus, logistika

Kõik juhiload

3.1. Eesmärk: teadvustada liiklusega ja tööõnnetustega seotud ohte:

transpordisektori tööõnnetuste liigid, liiklusõnnetuste statistika, veokite/busside osalus õnnetustes, inimestega seotud, varalised ja rahalised tagajärjed.

3.2. Eesmärk: hoida ära kuritegevust ja ebaseaduslike sisserändajate vedu:

üldine teave, tagajärjed juhi seisukohast, ennetusmeetmed, kontrollimine, veoettevõtja vastutust käsitlevad õigusaktid.

3.3. Eesmärk: oskus ära hoida füüsilisi ohte:

ergonoomika põhimõtted, ohtlikud liigutused ja asendid, füüsiline sobivus, käitlemisharjutused, isikukaitse.

3.4. Eesmärk: mõista füüsiliste ja vaimsete võimete olulisust:

tervisliku ja tasakaalustatud toitumise põhimõtted, alkoholi, narkootikumide ja muude tõenäoliselt käitumist mõjutavate ainete mõju, väsimuse ja stressi sümptomid, põhjused ja mõjud, töö- ja puhkeaja põhirütmi oluline roll.

3.5. Eesmärk: oskus hinnata hädaolukordi:

käitumine hädaolukorras: olukorra hindamine, olukorra halvenemise ärahoidmine, abi kutsumine, kannatanute abistamine ja esmaabi andmine, reageerimine tulekahju puhul, veoautos olevate sõitjate või bussis olevate reisijate evakueerimine, kõigi reisijate ohutuse tagamine, reageerimine rünnaku korral; õnnetusjuhtumi seletuskirja koostamise põhimõtted.

3.6. Eesmärk: oskus käituda ettevõtte mainet tõstval moel:

juhi käitumine ja ettevõtte maine: juhi pakutava teenuse kvaliteedi olulisus ettevõtte jaoks, juhi rollid, inimesed, kellega juht kokku puutub, sõiduki hooldus, töökorraldus, vaidluste ärilised ja rahalised tagajärjed.

C-, C- + E-, C1-, C1- + E-kategooria juhiload

3.7. Eesmärk: tunda autokaubaveo majanduslikku keskkonda ja turukorraldust:

autoveo suhted teiste veoliikidega (konkurents, kaubasaatjad), erinevad autoveo valdkonnad (vedu rendi või tasu eest, omal kulul, transpordi abitegevus), vedajate tegevuse põhiliikide organisatsioonitüübid, eri veoviisid (paakauto, kontrollitud veoseruumi temperatuuriga sõiduk, ohtlikud kaubad, loomade vedu jne), veondusala areng (pakutavate teenuste mitmekesistumine, raudtee-autovedu, allhanked jne).

D-, D- + E-, D1-, D1- + E-kategooria juhiload

3.8. Eesmärk: tunda reisijate autoveo majanduslikku keskkonda ja turukorraldust:

reisijate autoveo seosed muude reisijateveo liikidega (raudtee, sõiduauto), reisijate autoveoga seotud eri tegevusalad, teadlikkuse suurendamine puuetega inimeste suhtes, piiriületus (rahvusvahelised veod), reisijate autoveoga tegelevate ettevõtjate põhitüüpide korraldus.

2. jagu

Artikli 3 lõike 1 punktis a ettenähtud kohustuslik alusõpe

2.1. Kursustel osalemine ja eksam

Alusõpe peab sisaldama kõigi 1. jaos loetletud ainete õpetamist. Alusõppe kestus peab olema 280 tundi.

Iga juhipraktikant saab vähemalt 20 tundi individuaalset sõiduõpet asjaomase kategooria sõidukiga, mis vastab vähemalt direktiivis 2006/126/EÜ eksamisõidukile sätestatud nõuetele.

Individuaalses sõidutunnis peab juhipraktikandiga kaasas olema heakskiidetud koolituskeskuses töötav sõiduõpetaja. Iga juhipraktikant võib maksimaalselt kaheksa tundi 20-tunnisest individuaalsest sõiduõppest teha spetsiaalsel treeningalal või tipptasemel simulaatoril, et hinnata ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu oskust, eelkõige seoses sõiduki valitsemisega erinevates teeoludes ja kõnealuste teeolude muutumisega vahelduvates ilmastikuoludes valgel ja pimedal ajal ning kütusekulu optimeerimise oskusega.

Liikmesriigid võivad lubada osa koolituse läbimist heakskiidetud koolituskeskuses IKT-vahendite abil, näiteks e-õppe teel, tagades, et säilib hea koolituskvaliteet ja -tõhusus ning valides õppeained, kus IKT-vahendeid on võimalik kõige tõhusamalt kasutada. Eelkõige nõuavad liikmesriigid kasutaja usaldusväärset tuvastamist ja asjakohaseid kontrollivahendeid. Liikmesriigid võivad lugeda muude liidu õigusaktide alusel nõutava erikoolituse koolituse hulka. See hõlmab koolitusi, mis on nõutud ohtlike kaupade veoks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/68/EÜ ([4]) alusel, puuetega inimeste suhtes teadlikkuse suurendamiseks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 181/2011 ([5]) alusel ning loomade veoks nõukogu määruse (EÜ) nr 1/2005 ([6]) alusel, kuid ei ole piiratud üksnes nende koolitustega.

Artikli 5 lõikes 5 osutatud juhtide puhul peab alusõppe kestus olema 70 tundi, sealhulgas viis tundi individuaalset sõiduõpet.

Nimetatud koolituse lõppedes teevad liikmesriikide pädevad asutused või nende poolt määratud üksused juhile kirjaliku või suulise eksami. Eksam peab sisaldama vähemalt üht küsimust iga eesmärgi kohta, mis sisaldub 1. jaos esitatud ainete loetelus.

2.2. Eksamite sooritamine

Liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused korraldavad artikli 3 lõike 1 punkti a alapunktis ii osutatud teoreetilised ja praktilised eksamid, et kontrollida, kas juhipraktikandil on 1. jaos nõutud teadmised seal loetletud ainete ja eesmärkide osas.

a) Teoreetiline eksam koosneb vähemalt kahest osast:

   i) küsimused, mis sisaldavad valikvastustega küsimusi, otseseid vastuseid nõudvaid küsimusi või nimetatud kahe süsteemi kombinatsiooni;

   ii) juhtumite lahendamine.

Teoreetilise eksami minimaalne kestus peab olema neli tundi.

b) Praktiline eksam koosneb kahest osast:

   i) sõidueksam ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu oskuse hindamiseks. Eksam tuleb võimaluse korral teha asulavälistel teedel, maanteedel või kiirteedel (või samalaadsetel teedel) ning kõikvõimalikel asulasisestel teedel, millel tuleb ette eri liiki raskusi, millega juht oma töös kokku puutub. Samuti on soovitav, et eksam toimuks mitmesuguse liiklustiheduse tingimustes. Juhtimisaega tuleb kasutada optimaalselt, et hinnata kandidaati kõigis liiklusolukordades, millega juht oma töös kokku puutub. Selle eksami minimaalne kestus peab olema 90 minutit.

([4]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiiv 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta (ELT L 260, 30.9.2008, lk 13).

([5]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 181/2011, mis käsitleb bussisõitjate õigusi ning millega muudetakse määrust (EÜ) nr 2006/2004 (ELT L 55, 28.2.2011, lk 1).

([6]) Nõukogu 22. detsembri 2004. aasta määrus (EÜ) nr 1/2005, mis käsitleb loomade kaitset vedamise ja sellega seonduvate toimingute ajal ning millega muudetakse direktiive 64/432/EMÜ ja 93/119/EÜ ja määrust (EÜ) nr 1255/97 (ELT L 3, 5.1.2005, lk 1).

ii) praktiline eksam, mis hõlmab vähemalt punkte 1.5, 1.6, 1.7, 3.2, 3.3 ja 3.5. Selle eksami minimaalne kestus peab olema 30 minutit.

Praktilisel eksamil kasutatav sõiduk peab vastama vähemalt direktiivis 2006/126/EÜ eksamisõidukitele sätestatud nõuetele.

Praktilisele eksamile võib lisada kolmanda eksami, mis sooritatakse spetsiaalsel treeningalal või stimulaatoril, et hinnata ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu oskust, eelkõige seoses sõiduki valitsemisega erinevates teeoludes ja kõnealuste teeolude muutumisega vahelduvates ilmastikutingimustes valgel ja pimedal ajal.

Selle vabatahtliku eksami kestus ei ole määratud. Kui juht selle eksami teeb, võib selle kestuse lahutada alapunktis i nimetatud 90-minutisest sõidueksamist, kuid mahalahutatav aeg ei või ületada 30 minutit.

Artikli 5 lõikes 5 osutatud juhtide puhul peab teoreetiline eksam piirduma nende 1. jaos loetletud ainetega, mis vastavad sõidukikategooriatele, mida uus alusõpe käsitleb. Need juhid peavad siiski tegema kogu praktilise eksami.

3. jagu

Artikli 3 lõikes 2 ettenähtud kiirendatud alusõpe

Kiirendatud alusõpe peab sisaldama kõigi 1. jaos loetletud ainete õpetamist. See peab kestma 140 tundi.

Iga juhipraktikant saab vähemalt 10 tundi individuaalset sõiduõpet asjaomase kategooria sõidukiga, mis vastab vähemalt direktiivis 2006/126/EÜ eksamisõidukitele sätestatud nõuetele.

Individuaalses sõidutunnis peab juhipraktikandiga kaasas olema heakskiidetud koolituskeskuses töötav sõiduõpetaja. Iga juhipraktikant võib maksimaalselt neli tundi 10-tunnisest individuaalsest sõiduõppest teha spetsiaalsel treeningalal või tipptasemel stimulaatoril, et hinnata ohutusnõuetel põhineva säästliku sõidu oskust, eelkõige seoses sõiduki valitsemisega erinevates teeoludes ja neis teeoludes vahelduvates ilmastikuoludes valgel ja pimedal ajal ning kütusekulu optimeerimise oskusega.

Punkti 2.1 neljanda lõigu sätteid kohaldatakse ka kiirendatud alusõppe suhtes.

Artikli 5 lõikes 5 osutatud juhtide puhul peab kiirendatud alusõppe kestus olema 35 tundi, sealhulgas kaks ja pool tundi individuaalset sõiduõpet.

Nimetatud koolituse lõppedes teevad liikmesriigi pädevad asutused või nende poolt määratud üksused juhile kirjaliku või suulise eksami. Eksam peab sisaldama vähemalt üht küsimust iga eesmärgi kohta, mis sisaldub 1. jaos esitatud ainete loetelus.

4. jagu

Artikli 3 lõike 1 punktis b ettenähtud kohustuslik jätkuõpe

Kohustusliku jätkuõppe kursused peab korraldama heakskiidetud koolituskeskus. Nende kestus peab olema 35 tundi iga viie aasta järel, kusjuures need tuleb korraldada vähemalt seitsmetunnistes osades, mis võivad olla jaotatud kahele järjestikusele päevale. Alati, kui kasutatakse e-õpet, tagab heakskiidetud koolituskeskus koolituse nõuetekohase kvaliteedi säilimise, valides muu hulgas valdkonnad, kus IKT-vahendeid saab kõige tõhusamalt kasutada. Eelkõige nõuavad liikmesriigid kasutaja usaldusväärset tuvastamist ja asjakohaseid kontrollivahendeid. E-õppe kaudu toimuva koolituse kestus ei tohi ületada 12 tundi. Vähemalt ühes koolitustsüklis tuleb käsitleda liiklusohutusalast ainet. Koolituse sisu puhul võetakse arvesse juhi tehtavate vedudega seotud koolitusvajadusi ning sellekohaste õigusaktide ja tehnika arengut, samuti tuleks võimaluste piires arvesse võtta juhi spetsiifilisi koolitusvajadusi. 35 tunni jooksul tuleks käsitleda eri aineid, sealhulgas kordusõpet, kui ilmneb, et juht vajab spetsiifilist tugiõpet.

Liikmesriigid võivad kaaluda muude liidu õigusaktide alusel nõutava läbitud erikoolituse lugemist kuni üheks ette nähtud seitsmetunniseks tsükliks. See hõlmab koolitusi, mis on nõutud ohtlike kaupade veoks direktiivi 2008/68/EÜ alusel, loomade veoks määruse (EÜ) nr 1/2005 alusel ning teadlikkuse suurendamiseks puuetega inimeste kohta reisijateveol

määruse (EL) nr 181/2011 alusel, kuid ei ole piiratud nimetatud koolitustega. Liikmesriigid võivad aga otsustada, et direktiivi 2008/68/EÜ alusel nõutava läbitud erikoolituse ohtlike kaupade veoks võib lugeda kaheks seitsmetunniseks tsükliks, tingimusel et see on ainus koolitus, mida jätkuõppes arvesse võetakse.

5. jagu

Alus- ja jätkuõppe heakskiitmine

5.1. Alus- ja jätkuõpet korraldavad koolituskeskused tuleb liikmesriigi pädevatel asutustel heaks kiita. Heakskiidu võib anda ainult kirjaliku taotluse peale. Taotlusele tuleb lisada järgmised dokumendid:

5.1.1. sobiv alus- ja jätkuõppe programm, milles määratletakse õpetatavad ained, esitatakse rakenduskava ja õpetusmeetodid;

5.1.2. info õpetajate kvalifikatsiooni ja tegevusalade kohta;

5.1.3. info kursuste toimumiskohtade, õppematerjalide, praktiliseks tööks antavate ressursside ja kasutatava sõidukipargi kohta;

5.1.4. info kursustel osalemise tingimuste kohta (osalejate arv).

5.2. Pädev asutus peab andma kirjaliku heakskiidu järgmistel tingimustel:

5.2.1. koolitus peab toimuma vastavalt taotlusega koos esitatud dokumentidele;

5.2.2. pädeval asutusel peab olema õigus saata volitatud isikuid heakskiidetud koolituskeskuse kursuseid jälgima ning õigus keskuste tööd kontrollida, pidades silmas kasutatavaid ressursse ning kursuste ja eksamite nõuetekohast korraldamist;

5.2.3. heakskiidu võib peatada või kehtetuks tunnistada, kui heakskiidu tingimusi enam ei täideta.

Heaskiidetud keskus peab tagama, et õpetajatel on nõuetekohased teadmised kõige viimastest õigusnormidest ja koolitusega seotud nõuetest. Konkreetse valikumenetluse osana peavad õpetajad tõendama oma teadmisi nii ainete kui ka õpetusmeetodite osas. Koolituse praktilise osaga seoses peavad õpetajad tõendama oma kogemust elukutseliste juhtidena või samalaadset juhikogemust, nagu näiteks kogemus raskeveokite sõiduõpetajatena.

Koolituskava peab vastama heakskiidutingimustele ja hõlmama 1. jaos loetletud aineid.

II LISA

NORMID PÄDEVUSTUNNISTUSE EUROOPA LIIDU VORMI KOHTA

1. Pädevustunnistuse tehnilised näitajad

Pädevustunnistuse tehnilised näitajad peavad vastama ISO 7810 ja 7816-1 standarditele.

Meetodid, millega kontrollitakse pädevustunnistuse tehniliste näitajate vastavust rahvusvahelistele standarditele, peavad vastama standardile ISO 10373.

2. Pädevustunnistusel esitatav teave

Pädevustunnistusel peab olema kaks külge.

Esiküljel peavad olema:

a) suures kirjas pealkiri „Pädevustunnistus“ pädevustunnistuse välja andnud liikmesriigi ametlikus keeles või ametlikes keeltes;

b) pädevustunnistuse välja andnud liikmesriigi nimi (vabatahtlik);

c) pädevustunnistuse väljaandnud liikmesriigi tunnusmärk negatiivina sinises ristkülikus, mida ümbritseb kaksteist kollast tähte; riigi tunnusmärgid on järgmised:

B	:	Belgia
BG	:	Bulgaaria
CZ	:	Tšehhi
DK	:	Taani
D	:	Saksamaa
EST	:	Eesti
IRL	:	Iirimaa
GR	:	Kreeka
E	:	Hispaania
F	:	Prantsusmaa
HR	:	Horvaatia
I	:	Itaalia
CY	:	Küpros
LV	:	Läti
LT	:	Leedu
L	:	Luksemburg
H	:	Ungari
M	:	Malta
NL	:	Madalmaad
A	:	Austria
PL	:	Poola
P	:	Portugal
RO	:	Rumeenia
SLO	:	Sloveenia

SK	:	Slovakkia
FIN	:	Soome
S	:	Rootsi

d) teave väljaantud pädevustunnistuse kohta järgmises numeratsioonis:

1. pädevustunnistuse omaniku perekonnanimi;
2. pädevustunnistuse omaniku eesnimi;
3. pädevustunnistuse omaniku sünnikoht ja -kuupäev;
4. a) väljaandmiskuupäev;
   b) kehtivusaeg;
   c) pädevustunnistuse välja andnud asutuse nimi (võib olla trükitud tagaküljele);
   d) haldusotstarbeline number, mis ei ole juhiloa number (vabatahtlik);
5. a) juhiloa number;
   b) seerianumber;
6. pädevustunnistuse omaniku foto;
7. pädevustunnistuse omaniku allkiri;
8. pädevustunnistuse omaniku peamine elukoht või postiaadress (vabatahtlik);
9. sõidukite kategooriad, mille puhul juht täidab alus- ja jätkuõppele seatud nõudeid;

e) pealkiri „Euroopa Liidu vorm“ pädevustunnistust välja andva liikmesriigi keeles või keeltes ja kiri „Pädevustunnistus“ liidu teistes ametlikes keeltes, trükitud sinise värviga, nii et see moodustab tunnistuse tausta:

tarjeta de cualificación del conductor

карта за квалификация на водача

osvědčení profesní způsobilosti řidiče

chaufføruddannelsesbevis

Fahrerqualifizierungsnachweis

juhi pädevustunnistus

δελτίο επιμόρφωσης οδηγού

driver qualification card

carte de qualification de conducteur

cárta cáilíochta tiomána

kvalifikacijska kartica vozača

carta di qualificazione del conducente

vadītāja kvalifikācijas apliecība

vairuotojo kvalifikacinė kortelė

gépjárművezetői képesítési igazolvány

karta ta' kwalifika tas-sewwieq

kwalificatiekaart bestuurder

karta kwalifikacji kierowcy

arta de calificação de motorista

cartelă de pregătire profesională a conducătorului auto

kvalifikačná karta vodiča

kartica o usposobljenosti voznika

kuljettajan ammattipätevyyskortti

yrkeskompetensbevis för förare

f) etalonvärvid:

— sinine: Pantone Reflex blue,

— kollane: Pantone yellow.

Tagaküljel peavad olema:

a) 9. sõidukite kategooriad, mille puhul juht täidab alus- ja jätkuõppele seatud nõuded;

10. direktiivi 2006/126/EÜ I lisas ettenähtud liidu ühtlustatud kood „95“;

11. ruum haldusotstarbeliste või liiklusohutusega seotud üksikasjade jaoks, mida pädevustunnistuse välja andnud liikmesriik võib sinna kanda (vabatahtlik). Kui need üksikasjad on seotud käesolevas lisas määratletud kannetega, tuleb nende ette kirjutada vastava kande number;

b) selgitus pädevustunnistuse esi- ja tagaküljel olevate nummerdatud kannete kohta (vähemalt kannete 1, 2, 3, kande 4 punktide a, b, c ning kande 5 punktide a ja b ning kande 10 kohta).

Kui liikmesriik soovib teha neid kandeid riigikeeles, mis ei ole bulgaaria, eesti, hispaania, hollandi, horvaadi, inglise, itaalia, kreeka, leedu, läti, malta, poola, portugali, prantsuse, rootsi, rumeenia, saksa, slovaki, sloveeni, soome, taani, tšehhi või ungari keel, siis koostab ta pädevustunnistuse kahes keeles, kasutades üht nimetatud keeltest, ilma et see piiraks muude käesoleva lisa sätete kohaldamist.

3. Turvalisus, sealhulgas andmekaitse

Pädevustunnistuse eri komponendid peavad välistama petmise ja võltsimise ning tuvastama iga sellise tegevuse katse.

Liikmesriigid peavad tagama, et pädevustunnistuse turvalisuse tase on vähemalt sama mis juhiloal.

4. Erinormid

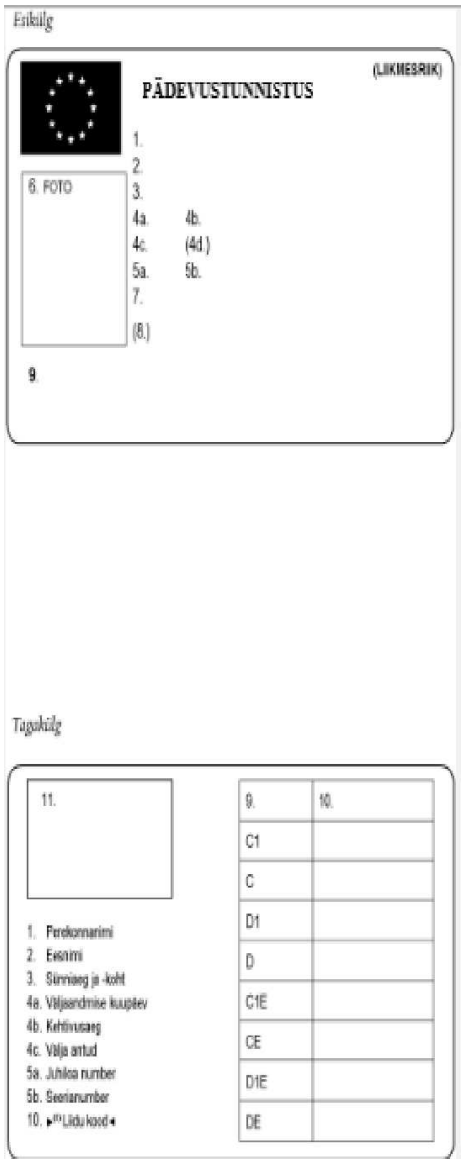
Liikmesriigid võivad pärast komisjoniga konsulteerimist lisada värve või märgistusi, nagu näiteks vöötkoode, riiklikke sümboleid ja turvaelemente, ilma et see piiraks muude käesoleva lisa sätete kohaldamist.

Seoses pädevustunnistuste vastastikuse tunnustamisega ei või vöötkood sisalda muid andmeid peale nende, mis on juba pädevustunnistusel loetavalt esitatud või mis on olulised pädevustunnistuse väljaandmisprotseduuri seisukohast.

5. Üleminekusätted

Enne 23. maid 2020 välja antud pädevustunnistused kehtivad kuni oma kehtivusaja lõpuni.

6. Pädevustunnistuse Euroopa Liidu vorm

III LISA

TEATAVATE JUHILOAKATEGOORIATE VIIDETE VASTAVUSTABEL

Viide käesolevas direktiivis	Viide direktiivis 2006/126/EÜ
C + E	CE
C1 + E	C1E
D + E	DE
D1 + E	D1E

IV LISA

A osa

Kehtetuks tunnistatud direktiiv koos hilisemate muudatustega

(osutatud artiklis 14)

Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/59/EÜ (ELT L 226, 10.9.2003, lk 4).	
Nõukogu direktiiv 2004/66/EÜ (ELT L 168, 1.5.2004, lk 35).	Üksnes lisa punkt IV.2
Nõukogu direktiiv 2006/103/EÜ (ELT L 363, 20.12.2006, lk 344).	Üksnes lisa punkt A.6
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) No 1137/2008 (ELT L 311, 21.11.2008, lk 1).	Üksnes lisa punkt 9.11
Nõukogu direktiiv 2013/22/EL (ELT L 158, 10.6.2013, lk 356).	Üksnes lisa punkt A.4
Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv (EL) 2018/645 (ELT L 112, 2.5.2018, lk 29).	Üksnes artikkel 1 ja lisa
Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1243 (ELT L 198, 25.7.2019, lk 241).	Üksnes lisa punkt IX.5

B osa

Liikmesriigi õigusesse ülevõtmise tähtajad

(osutatud artiklis 14)

Direktiiv	Ülevõtmise tähtaeg	Kohaldamise alguskuupäev
2003/59/EÜ	10. september 2006	10. september 2008 D1-, D1-+E-, D- ja D-+E-kategooriate juhtimiseks vajalik alusõpe 10. september 2009 C1-, C1-+E-, C- ja C-+E-kategooriate juhtimiseks vajalik alusõpe
(EL) 2018/645	23. mai 2020, välja arvatud artikli 1 punkt 6 23. mai 2021 seoses artikli 1 punktiga 6	

V LISA

VASTAVUSTABEL

Direktiiv 2003/59/EÜ	Käesolev direktiiv
Artiklid 1–7	Artiklid 1–7
Artikli 8 lõige 1	Artikli 8 lõige 1
Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu sissejuhatav lause ja punkt a	Artikli 8 lõike 2 esimene lõik
Artikli 8 lõike 2 esimese lõigu punkt b	–
Artikli 8 lõike 2 teine lõik	Artikli 8 lõike 2 teine lõik
Artikli 8 lõiked 3, 4 ja 5	Artikli 8 lõiked 3, 4 ja 5
Artiklid 9 ja 10	Artiklid 9 ja 10
Artikkel 10a	Artikkel 11
Artikkel 11	Artikkel 12
Artikkel 11a	Artikkel 13
Artikkel 13	–
Artikkel 14	–
Artikkel 15	Artikkel 14
Artikkel 16	Artikkel 15
Artikkel 17	Artikkel 16
I lisa	I lisa
II lisa	II lisa
III lisa	III lisa
–	IV lisa
–	V lisa